

Valstybinė
kainų ir
energetikos
kontrolės
komisija

GAMTINIŲ DUJŲ RINKOS STEBĖSENOS ATASKAITA UŽ 2017 M. I PUSMETĮ

Vilnius, 2017

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
Verkių g. 25C-1
LT-08223 Vilnius
Tel. +370 5 213 5166
Faks. +370 5 213 5270
El. p. rastine@regula.lt
www.regula.lt
2017 m. spalio

TURINYS

IVADAS.....	4
1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS	5
2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS	6
3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS	7
4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS	8
5. INVESTICIJOS	10

ĮVADAS

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) parengė 2017 m. I pusmečio gamtinių dujų rinkos stebėsenos ataskaitą¹. Ataskaita parengta pagal gamtinių dujų įmonių Komisijai pateiktų ataskaitų duomenis. Informacija apie didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduotus gamtinių dujų kiekius išskiriama taip, kaip tai reglamentuota Europos Parlamento ir Tarybos 2011 m. spalio 25 d. reglamente (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo.

Detalesnę ir naujausią informaciją, susijusią su gamtinių dujų rinkos apžvalgomis, rasite Komisijos rengiamose metinėse Energetikos sektoriaus plėtros apžvalgose.

Esminiai 2017 m. I pusmečio įvykiai:

- Gamtines dujas importuojantys rinkos dalyviai 2017 m. I pusmetį importavo 13.124 GWh gamtinių dujų, t. y. 2,66 proc. daugiau nei 2016 m. I pusmetį.

- Importuojamų gamtinių dujų sąnaudos² siekė 116.663 mln. Eur. ir, palyginti su 2016 m. I pusmečiu, buvo 0,25 proc. mažesnės.

- Vidutinė svertinė importuojamų gamtinių dujų kaina 2017 m. I pusmetį buvo 20,10 Eur/MWh, arba 4,9 proc. didesnė nei 2016 m. I pusmetį.

- 2017 m. I pusmetį gamtinių dujų tranzito apimtys siekė 12.907 GWh ir, palyginti su 2016 m. I pusmečiu, didėjo 13,1 proc. Perdavimas Lietuvos Respublikos vartotojams didėjo 4,5 proc., t. y. nuo 12.281 GWh iki 12.834 GWh. Per 2017 m I pusmetį perdavimo sistema buvo transportuota 25.712 GWh gamtinių dujų, t. y. 8,64 proc. daugiau nei 2016 m. I pusmetį.

- 2017 m. I pusmetį perdavimo sistemos operatoriaus gaunamos pajamos iš sistemos naudotojų už perdavimo paslaugą sudarė 24 mln. Eur ir buvo 5,64 proc. mažesnės nei 2016 m. I pusmetį.

- 2017 m. I pusmetį paskirstyta 4.047 GWh gamtinių dujų, t. y. 1,87 proc. daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais.

- 2017 m. I pusmetį skirstymo veiklos pajamos sudarė beveik 30 mln. Eur ir, palyginti su 2016 m. I pusmečiu, buvo 6,96 proc. mažesnės.

- Skystinimo sistemos operatorius 2017 m. I pusmetį išdujino 4.703 GWh gamtinių dujų ir gavo beveik 35 mln. Eur pajamų iš gamtinių dujų skystinimo veiklos. 2017 m. I pusmetį skystinimo sistemos operatorius pradėjo vykdyti suskystintų gamtinių dujų perkrovos veiklą. Nurodytu laikotarpiu skystinimo sistemos operatorius gavo 189 tūkst. Eur pajamų iš suskystintų gamtinių dujų perkrovos veiklos.

- Didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje 2017 m. I pusmetį, palyginti su 2016 m. I pusmečiu, parduodamų gamtinių dujų kiekis sumažėjo 4,69 proc., t. y. nuo 10.058 GWh iki 9.586 GWh.

- Didmeninėje gamtinių dujų rinkoje pagal dvišales sutartis prekiavę gamtinių dujų tiekėjai 2017 m. I pusmetį gavo 38 mln. Eur pajamų, arba 21 mln. Eur mažiau nei 2016 m. I pusmetį.

- Mažmeninėje gamtinių dujų rinkoje patiekta 4.895 GWh gamtinių dujų, t. y. 27,23 proc. daugiau nei 2016 m. I pusmetį. Tiekimas nebuitiniams vartotojams didėjo 33,51 proc., o buitiniams vartotojams – 10,04 proc., palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu.

- Gamtinių dujų tiekimo įmonės, gamtines dujas pardavusios mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje, 2017 m. pusmetį gavo 122 mln. Eur pajamų ir, palyginti su 2016 m. I pusmečiu, šios pajamos buvo 15 proc. didesnės.

¹ Pastaba: kai kurie skaičiai šioje ataskaitoje gali nesutapti dėl apvalinimo. 2015 m. ir 2016 m. duomenys gali skirtis nuo anksčiau Komisijos skelbtų duomenų, nes informacija buvo atnaujinta pagal gamtinių dujų įmonių pateiktą patikslintą informaciją.

² Nevertinamos AB „Achema“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinės gamtinių dujų pirkimo sąnaudų, kurios buvo patirtos gamtines dujas naudojant savoms reikmėms.

• 2017 m. I pusmetį Lietuvos Respublikoje buvo suvartota 12.805 GWh gamtinių dujų, t. y. 6,24 proc. daugiau nei 2016 m. I pusmetį.

• 2017 m. I pusmetį gamtinės dujos buvo tiekiamos ne tik Lietuvos Respublikoje veikiantiems ir gamtines dujas naudojantiems vartotojams. Į kitas Europos sąjungos šalis buvo eksportuota 35 GWh gamtinių dujų.

• 2017 m. I pusmetį perdavimo sistemos operatorius investavo 1,5 mln. Eur, skirstymo sistemos operatoriai investavo 12 mln. Eur. Gamtinių dujų tiekimo licencijas turinčios įmonės analizuojamu laikotarpiu atliko investicijų už 38 tūkst. Eur.

Toliau ataskaitoje pateikiama pagrindinė informacija apie gamtinių dujų importo, perdavimo, skirstymo bei tiekimo rinkas.

1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS

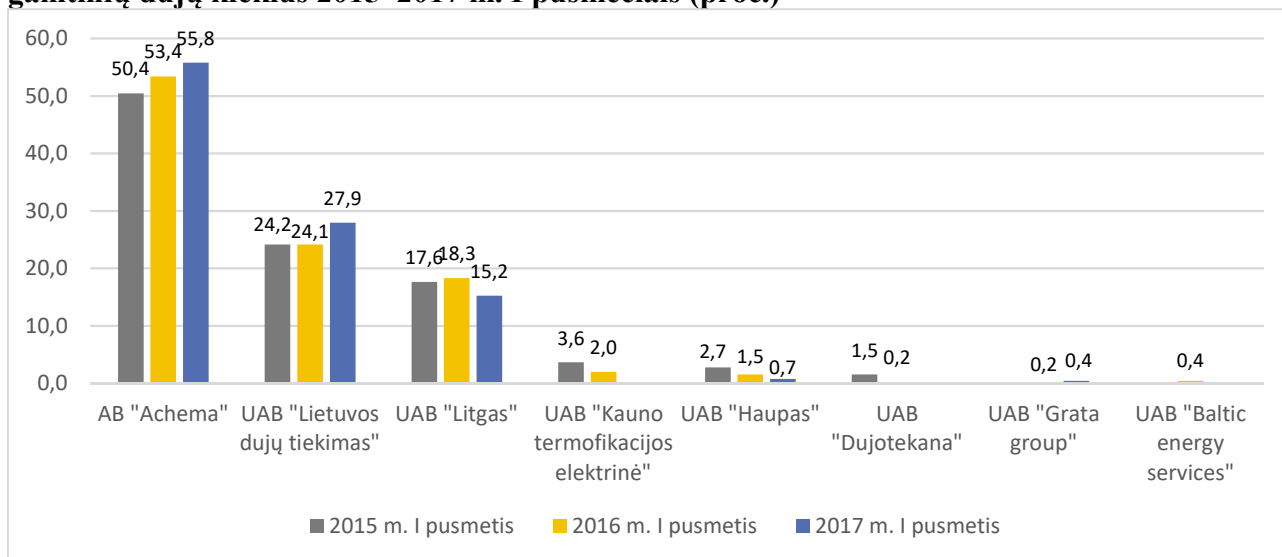
Rodiklis	2017 m. I pusmetis	2016 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m.	2015 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m.
Gamtines dujas importuojančių įmonių skaičius	5	8	-37,50%	6	-16,67%
Importuotas gamtinių dujų kiekis iš viso (MWh)	13.123.827*	12.783.467	2,66%	14.995.315	-12,48%
Gamtinių dujų importo sąnaudos (tūkst. Eur)**	116.663	116.952	-0,25%	180.989	-35,54%
Vidutinė svartinė importuojamų gamtinių dujų kaina (Eur/MWh)***	20,10	19,31	4,09%	25,45	-21,02%

*Galimi duomenų neatitikimai dėl gamtinių dujų paros pasikeitimo.

**Nevertinamos AB „Achema“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinės gamtinių dujų pirkimo sąnaudų, kurios buvo patirtos gamtines dujas naudojant savoms reikmėms.

***Informaciją apie vidutines svartines importuojamų gamtinių dujų kainas kiekvieną mėnesį galima rasti [ČIA](#)

1 pav. Gamtines dujas importuojančių įmonių užimama rinkos dalis pagal importuotų gamtinių dujų kiekius 2015–2017 m. I pusmečiais (proc.)

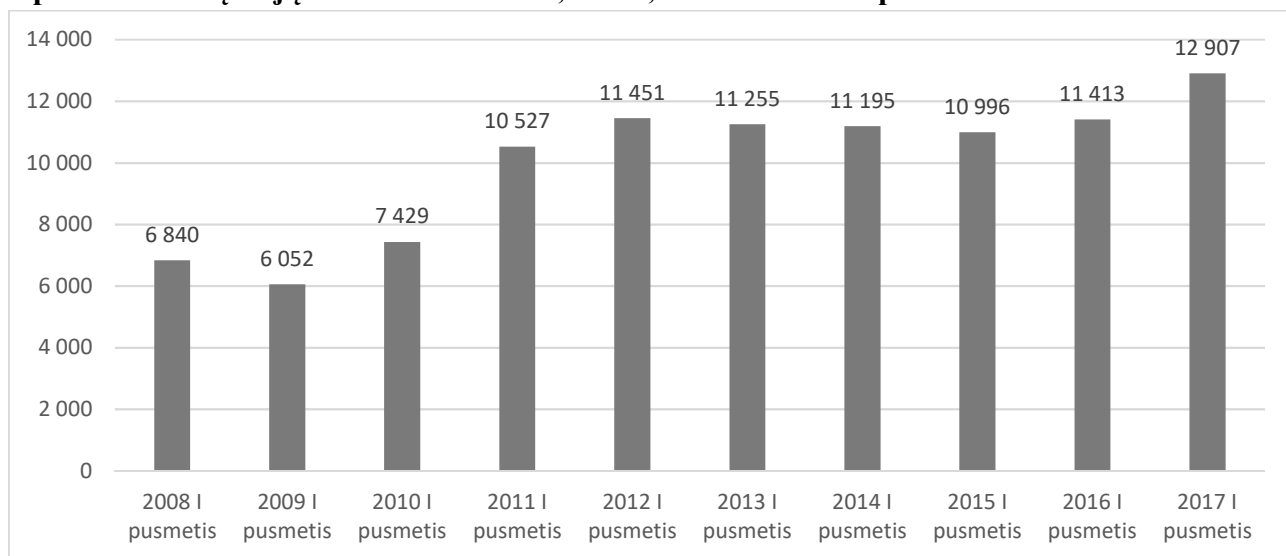
Šaltinis – Komisija.

2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

Rodiklis	2017 m. I pusmetis	2016 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m.	2015 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m.
Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorių skaičius	1	1	0,00%	1	0
Gamtinių dujų perdavimo sistema transportuotas gamtinių dujų kiekis (MWh)	25.741.543	23.694.011	8,64%	25.320.393	1,66%
Perdavimas (MWh)	12.834.154	12.281.353	4,50%	14.324.279	-10,40%
Tranzitas (MWh)	12.907.389	11.412.658	13,10%	10.996.114	17,38%
Gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamos (tūkst. Eur)*	24.178	25.625	-5,64%	21.131	14,42%

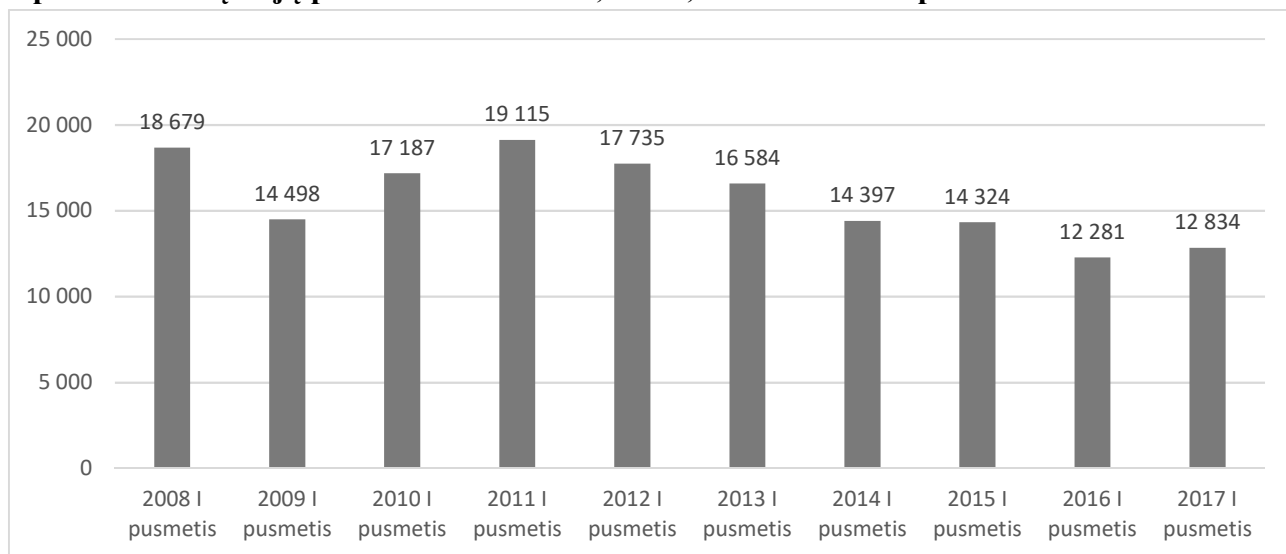
*Nevertinant tranzito ir balansavimo gamtinių dujų perdavimo sistemoje pajamų.

2 pav. Gamtinių dujų tranzito dinamika, GWh, 2008–2017 m. I pusmečiais

Šaltinis – Komisija.

3 pav. Gamtinių dujų perdavimo dinamika, GWh, 2008–2017 m. I pusmečiais

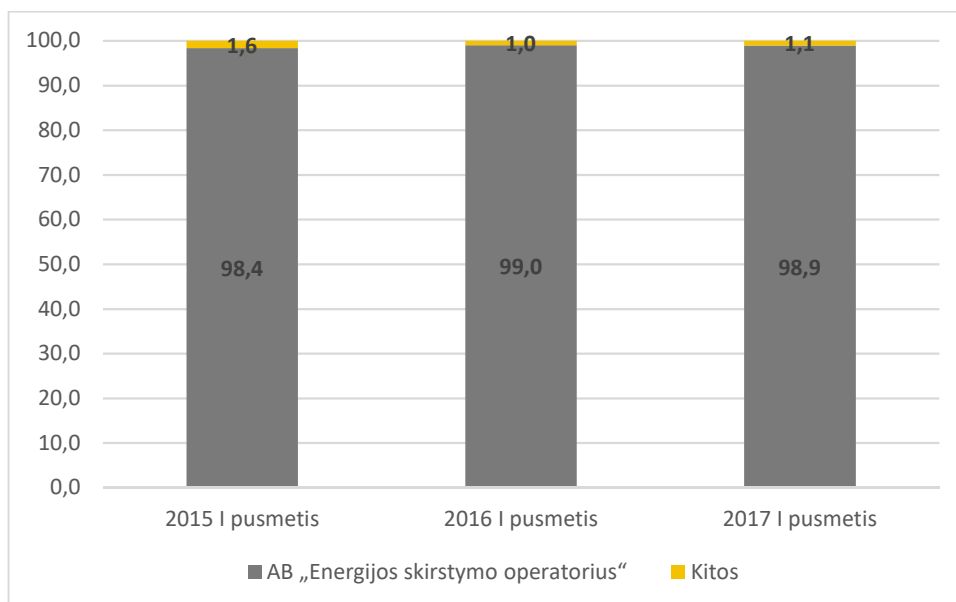
Šaltinis – Komisija.

3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

Rodiklis	2017 m. I pusmetis	2016 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m.	2015 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m.
Gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorių skaičius	5	6	-16,67%	6	-16,67%
Paskirstytas gamtinių dujų kiekis (MWh)	4.046.574	3.972.365	1,87%	3.862.652	4,76%
Gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamos (tūkst. Eur)	29.894	32.129	-6,96%	30.495	-1,97%

Prie skirstymo sistemos prijungtų naujų vartotojų skaičius					
Rodiklis	2017 m. I pusmetis	2016 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m.	2015 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m.
AB „Energijos skirstymo operatorius“	5633	1678	3 kartus	554	10 kartų
AB agrofirma „Josvainiai“	1	0	-100%	0	-100%
UAB „Fortum Heat Lietuva“	1	0	-100%	0	-100%
UAB „Druskininkų dujos“	0	8	-100%	8	-100%
Iš viso:	5635	1686	3 kartus	562	10 kartų

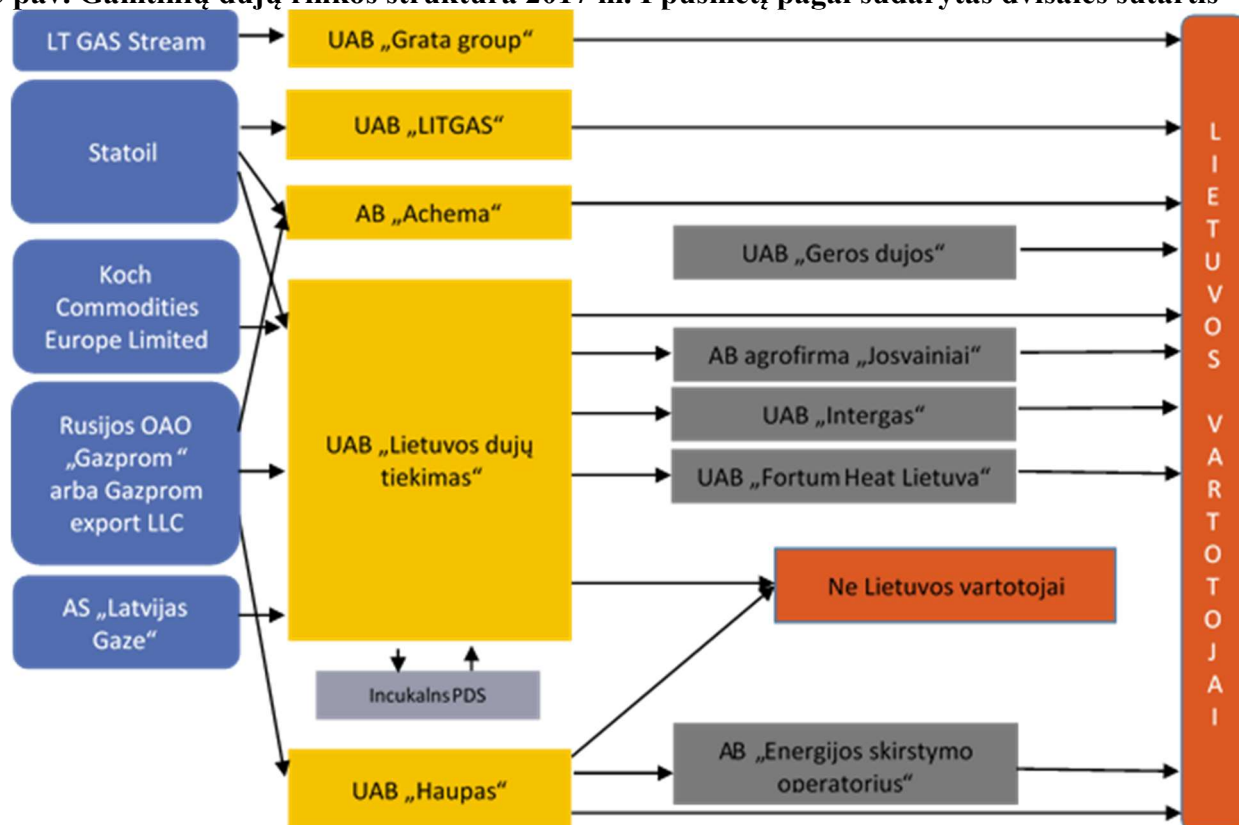
4 pav. Gamtinių dujų skirstymo įmonių užimama rinkos dalis pagal paskirstytų gamtinių dujų kiekius 2015–2017 m. I pusmečiais (proc.)

Šaltinis – Komisija.

4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

5 pav. Gamtinių dujų rinkos struktūra 2017 m. I pusmetį pagal sudarytas dvišales sutartis

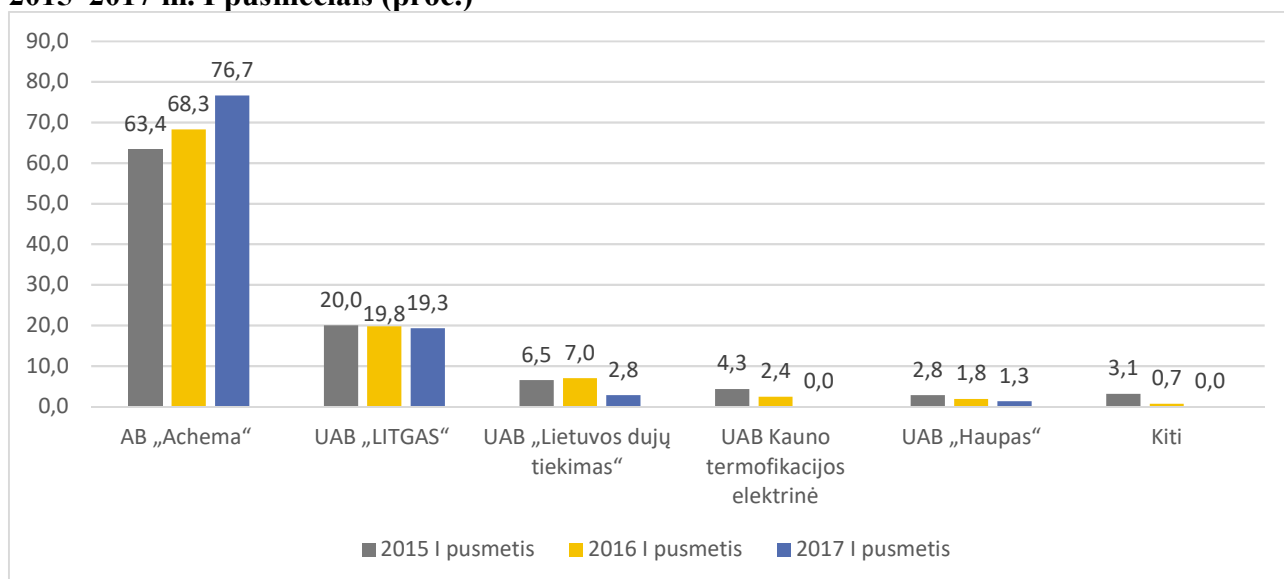

Šaltinis – Komisija.

Rodiklis	2017 m. I pusmetis	2016 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m.	2015 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m.
<u>Tiekimo licencijas turinčių subjektų skaičius</u>	32	34	-5,88%	34	-5,88%
Tiekimo veiklą vykdančys subjektai	10	14	-28,57%	18	-44,44%
DIDMENINĖ RINKA					
Dvišalių sutarčių pagrindu					
Gamtinių dujų kiekiai (MWh)	9.548.800	9.999.526	-4,51%	11.949.805	-20,09%
Pajamos (tūkst. Eur)	37.667	58.801	-35,94%	114.370	-67,07%
UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų birža					
Gamtinių dujų kiekiai (MWh)	18.450	79.529	-76,80%	501.311	-96,32%
Apyvarta (tūkst. Eur)*	343	1.450	-76,35%	12.971	-97,36%

* Informaciją apie gamtinių dujų kainas UAB GET Baltic gamtinių dujų biržoje galima rasti [ČIA](#)

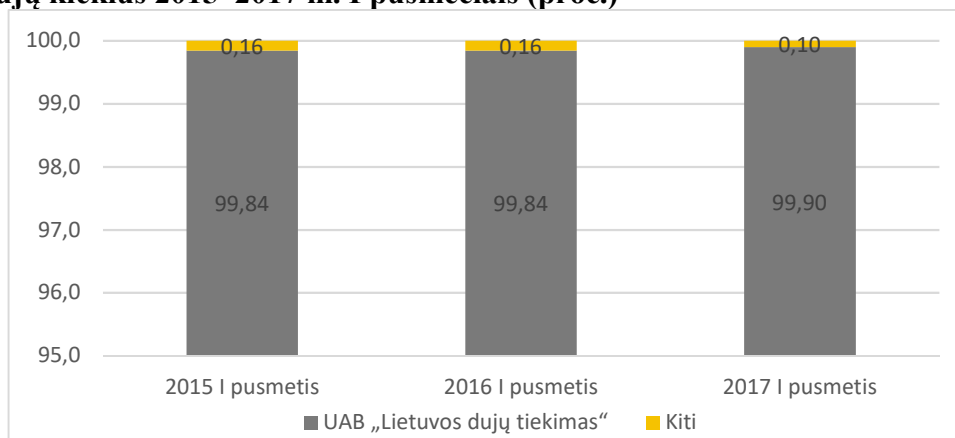
6 pav. Gamtinių dujų rinkos struktūra pagal dvišalius sandorius didmeninėje rinkoje 2015–2017 m. I pusmečiais (proc.)

Šaltinis – Komisija.

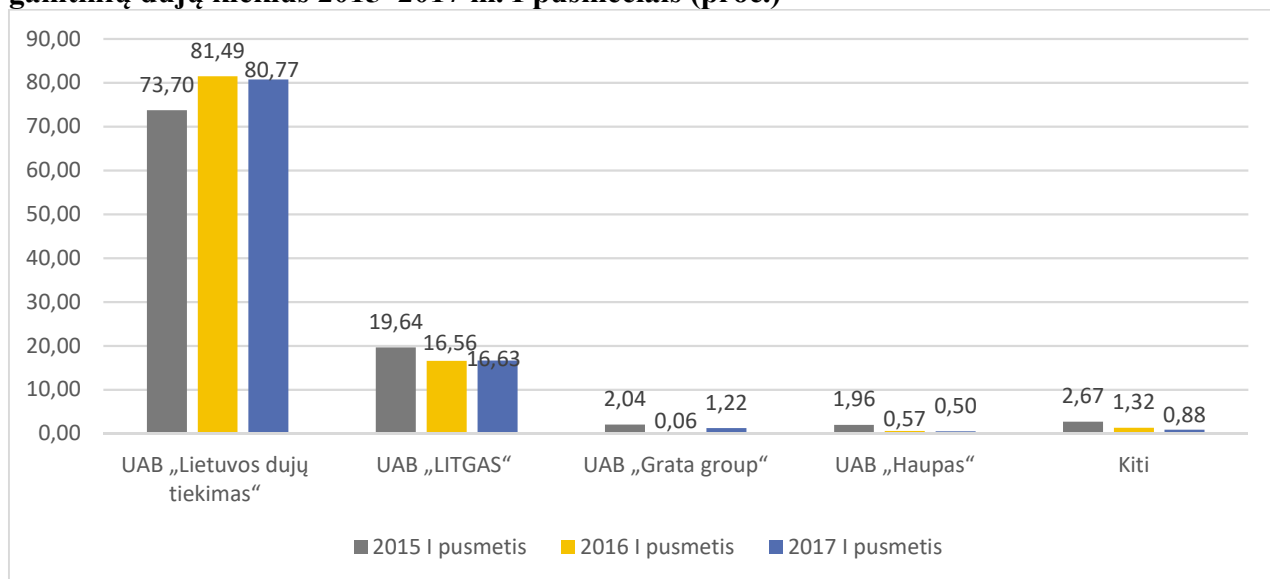
Rodiklis	2017 m. I pusmetis	2016 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m.	2015 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m.
MAŽMENINĖ RINKA					
Mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduoti gamtinių dujų kiekiai, iš viso (MWh) ³	4.895.438	3.847.707	27,23%	3.544.295	38,12%
Buitiniams vartotojams (MWh)	1.132.890	1.029.550	10,04%	877.615	29,09%
Nebuitiniams vartotojams (MWh)	3.762.548	2.818.158	33,51%	2.666.680	41,09%
Pajamos , gautos mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje (tūkst. Eur)	122.350	106.389	15,00%	99.668	22,76%

7 pav. Mažmeninės gamtinių dujų rinkos struktūra pagal buitiniams vartotojams parduotus gamtinių dujų kiekius 2015–2017 m. I pusmečiais (proc.)

³ Informaciją apie gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams struktūrą galima rasti Komisijos interneto svetainėje: <http://www.regula.lt/dujos/Puslapiai/duju-kainos/gamtiniu-duju-kainos-struktura-buitiniams-vartotojams.aspx>

Šaltinis – Komisija.

8 pav. Mažmeninės gamtinių dujų rinkos struktūra pagal nebuitiniam vartotojams parduotus gamtinių dujų kiekius 2015–2017 m. I pusmečiais (proc.)

Šaltinis – Komisija.

Rodiklis	2017 m. I pusmetis	2016 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m.	2015 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m.
Gamtinių dujų vartotojų ir biržos dalyvių skaičius					
Gamtinių dujų vartotojų skaičius	1.148.870	1.139.900	0,79%	1.132.865	1,41%
Gamtinių dujų biržos dalyvių skaičius	62	56	10,71%	50	24,00%
Kiti rodikliai					
Gamtinių dujų suvartojimas Lietuvoje (GWh)	12.805	12.052	6,24%	13.842	-7,50%
Gamtinių dujų pardavimas kitose ES šalyse (MWh)	35.001	219.387	-84,05%	508759,35	-93,12%

5. INVESTICIJOS

Rodiklis	2017 m. I pusmetis	2016 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m.	2015 m. I pusmetis	2017 m. I pusmečio pokytis, palyginti su 2015 m.
PERDAVIMAS (tūkst. Eur)	1.545	5.475	-71,78%	33.531	-95,39%
SKIRSTYMAS (tūkst. Eur)	12.374	5.578	121,82%	4.637	166,85%
TIEKIMAS (tūkst. Eur)	38	15	154,10%	0	100%